

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. DD/19
V Lucemburku dne 11. dubna 2019

Stanovisko generální advokátky ve věci C-482/17
Česká republika v. Parlament a Rada

Generální advokátka E. Sharpston: Soudní dvůr by měl zamítnout žalobu České republiky proti unijnímu právnímu předpisu, kterým se zavádějí přísnější pravidla pro nabývání a držení palných zbraní

Unijní právní předpis má za cíl zajištění volného pohybu palných zbraní, přičemž současně řádně zohledňuje zvýšené obavy o veřejnou bezpečnost související s obchodováním tohoto zboží.

Po řadě tragických událostí v roce 2015, které zahrnovaly teroristické útoky, k nimž došlo v Paříži a v Kodani, přijala Komise návrh na změnu unijní směrnice o palných zbraních¹. V květnu 2017 Evropský parlament a Rada přijetím pozměňující směrnice 2017/853² změnily směrnici o palných zbraních s cílem zavést přísnější pravidla pro nabývání a držení palných zbraní, včetně zákazu určitých samonabíjecích zbraní pro civilní použití.

Česká republika u Soudního dvora zpochybnila platnost pozměňující směrnice 2017/853. Česká republika tvrdila, že cílem pozměňující směrnice 2017/853 není zajištění volného pohybu palných zbraní jakožto specifického zboží obchodovaného na vnitřním trhu ve smyslu článku 114 SFEU³, nýbrž že jejím cílem je v rozporu se Smlouvami spíše harmonizace oblasti předcházení trestné činnosti. Česká republika dále tvrdila, že se unijní zákonodárce při přijetí pozměňující směrnice 2017/853 vůbec nezabýval otázkou proporcionality dotčených opatření, která jsou navíc zjevně nepřiměřená, a že pozměňující směrnice 2017/853 porušuje rovněž zásady právní jistoty, legitimního očekávání a rovného zacházení.

Ve stanovisku z dnešního dne generální advokátka Eleanor Sharpston nejprve připomíná, že ačkoliv lze článek 114 SFEU použít jako právní základ pro přijetí opatření, jejichž cílem je odstranění stávajících překážek bránících volnému pohybu zboží nebo předcházení vzniku budoucích překážek, odkaz na tento článek jako na právní základ nemůže být zneplatněn pouze proto, že se přijatá opatření dotýkají i jiných záležitostí, jako je veřejná bezpečnost.

V tomto ohledu má generální advokátka za to, že stejně jako v případě směrnice o palných zbraních, je i v případě **pozměňující směrnice 2017/853 jejím cílem zajištění určité svobody pohybu pro některé palné zbraně a jejich hlavní součásti v rámci Unie**, a že za tímto účelem poskytuje bezpečnostní záruky vhodné pro tyto výrobky. Generální advokátka zdůrazňuje, že po teroristických útocích, ke kterým došlo v Evropě v roce 2015, bylo pravděpodobné, že členské státy přijmou rozdílná vnitrostátní ochranná opatření, která by mohla narušit volný pohyb palných zbraní v rámci EU. Bylo proto nezbytné, aby unijní zákonodárce jednal s cílem zajistit, že na unijní úrovni bude nastolena rovnováha mezi volným pohybem zboží a veřejnou bezpečností v unijní směrnici o palných zbraních.

Generální advokátka má tudíž za to, že **skutečným a převažujícím cílem pozměňující směrnice 2017/853 je zajištění volného pohybu palných zbraní, a že ačkoliv se bezpochyby dotýká oblasti přecházení trestné činnosti, po materiální stránce tuto oblast vůbec neharmonizuje.**

¹ Směrnice Rady 91/477/EHS ze dne 18. června 1991 (Úř. věst. 1991, L 256, s. 51; Zvl. vyd. 13/11, s. 3), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES ze dne 21. května 2008 (Úř. věst. 2008, L 179, s. 5).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853, kterou se mění směrnice 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní (Úř. věst. 2017, L 137, s. 22).

³ Článek 114 SFEU umožňuje unijnímu zákonodárci přijmout harmonizační opatření, jejichž účelem je vytvoření a fungování vnitřního trhu.

Generální advokátka se proto domnívá, že **unijní zákonodárce byl oprávněn přijmout pozměňující směrnici 2017/853 na základě článku 114 SFEU.**

Generální advokátka poté odmítla argument České republiky, že pozměňující směrnice 2017/853 porušuje zásadu proporcionality, a měla by být zrušena proto, že unijní zákonodárce před přijetím pozměňující směrnice 2017/853 neprovedl posouzení dopadů podle **Interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů.** Přestože je tato dohoda pro unijní orgány závazná, posouzení dopadů není za všech okolností kogentní součástí legislativního postupu. V této souvislosti generální advokátka zdůraznila, že potřeba urychleně řešit výzvy vyplývající z teroristických útoků z roku 2015 představovala naléhavou situaci a unijní zákonodárce při analýze proporcionality navrhovaných opatření vycházel z jiných zpráv a studií.

Generální advokátka kromě toho tvrdí, že Komise při přípravě návrhu k přijetí pozměňující směrnice 2017/853 v souladu se zásadou proporcionality řádně zohlednila jak cíle vnitřního trhu, tak obavy o bezpečnost související s těmito cíli. Pouhá skutečnost, že použití pozměňující směrnice 2017/853 by za určitých okolností mohlo vést k zabavení některých palných zbraní držících jednotlivci, **neporušuje vlastnické právo**, jelikož toto právo může být ve veřejném zájmu a za podmínek stanovených zákonem omezeno: v unijním právu neexistuje žádné základní právo držet zbraň.

Generální advokátka má rovněž za to, že specifické ustanovení **pozměňující směrnice 2017/853, které umožňuje Švýcarsku⁴ udělit vojenským záložníkům**, jsou-li sportovními střelci, **povolení k držení palné zbraně, kterou používali během své povinné vojenské služby, rovněž splňuje kritéria proporcionality.**

Generální advokátka má stejně tak za to, že **přeřazení některých samonabíjecích zbraní z kategorie palných zbraní podléhajících povolení do kategorie zákazných palných zbraní, které bylo provedeno pozměňující směrnici 2017/853, není v rozporu se zásadou proporcionality.** V této souvislosti generální advokátka poznamenává, že členské státy i nadále mohou potvrdit, obnovit nebo prodloužit povolení pro ponechání takových zbraní, které byly zákonně nabyty a registrovány před 13. červnem 2017, pod příslušným dohledem.

Závěrem se generální advokátka domnívá, že pozměňující směrnice 2017/853 dodržuje zásady právní jistoty, legitimního očekávání a rovného zacházení.

Generální advokátka proto navrhuje **Soudnímu dvoru, aby žalobu České republiky zamítl v plném rozsahu.**

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

⁴ Pokud jde o Švýcarsko, směrnice 2017/853 a směrnice 91/477 rozvíjejí ustanovení schengenského *acquis*. Viz dále Dohodu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*, které spadá do oblasti uvedené v článku 1 rozhodnutí Rady 1999/437/ES (Úř. věst. 1999, L 176, s. 31; Zvl. vyd. 19/01, s. 165) ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2008/146/ES (Úř. věst. 2008, L 53, s. 1). Pozměňující směrnice 2017/853 se tedy vztahuje i na Švýcarsko.

Úplné znění stanoviska se na internetové stránce CURIA zveřejňuje v den, kdy je generální advokátka přednesla.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazové záznamy z přednesení stanoviska jsou dostupné na Europe by Satellite ☎ (+32) 2 2964106